

אם בישראל

דברי חיזוק לאם היהודייה

ביטחון ופרנסה

יש לנו אבא!

"ביטחון" עניינו הכרה שיש לנו אב בשמים האוהב אותנו עד מאוד ודואג לכל צרכינו. אם ידוע לי שלאבי יש בבנק תכנית חיסכון של כמה אלפי דולרים, אני מרגיש יותר טוב, כי הוא קרוב, מורגש ומוחשי אצלי! לעומת זאת, כשמדובר על השי"ת, גם אחרי שצועקים כל כך הרבה פעמים "אבינו, אבינו", הוא נשאר מרוחק מאיתנו. אבל אם נדע שאבינו שבשמים הוא "א לייבעדיג טאטע" - אבא חי, והוא עשיר גדול, טוב לב ואוהב אותנו אהבה עצומה, לא תהיה לנו כל סיבה להיעצב!

(הרב פינקוס / תפארת שמשו - דברים)

משלך יתנו לך

ידוע הוא שכמה פעמים ירע ליבו מאוד על חברו, והיצר מסיתו לילך ולפרסמו לאיש רע ובליעל, על דבר שלפי דעתו נגע לו בעסקו או שנגרע לו מכבודו על ידו, וקשה לו מאוד להתגבר על יצרו בעניין זה. אבל כאשר יתיישב האדם בדעתו למה שאמרו חכמינו ז"ל, שאין אדם נוגע במוכן לחברו אפילו כמלוא נימה, ולכל אחד ייתן מה שנגזר עליו מן השמים, הן לעניין כבוד והן לעניין ממון, וכמו שנאמר בגמרא: "בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך, ומשלך יתנו לך" - אז ירף ממנו היצר.

(ה"חפץ חיים" / שמירת הלשון)

להישען על מקור השפע

היכן שורה הברכה? ב"סמוי מן העין"! באוצר הסמוי שלמעלה. השם בטחונו על העסק - מצמצם את ההשפעה, מעורר דינים אם העסק שלו ראוי לשפע. אולם זה הרואה את העסק ככלי ריק שלא נועד כי אם לקבל את השפע השמימי, הוא הנשען על מקור השפע, על האוצר האדיר שלמעלה, וממנו יתפרנס בהרווחה. לא ניתן להצביע על צורת הפרנסה של המיוחדים, המשתדלים לפרנסתם כפי השתדלותם וסומכים על האוצר שממעל. לא ניתן לומר ברור: הנה ההכנסות שלהם, הנה ההוצאות. כי אף אם את ההוצאות הם רואים וחשים, אך ההכנסות סמויות מן העין. אלה באות בתמידיות ובשפע ממקור עליון בלתי נראה, עליו סמכו ונשענו. שפעת הפרנסה - לפי גודל הביטחון.

(הרב ברוך לב / נפלאותיו לבני אדם, על פי ה"מאור

סגולת העושר

"לעולם אין אדם נהיה עני מן הצדקה, ואין דבר רע ולא היזק נגרם בשביל הצדקה." (דברי הרמב"ם)
 "כל המקפיד לתת מעשר מובטח בכך שלא יבוא לידי היזק כלל, והמקפיד לתת חומש מובטח שיתעשר." (דברי הגאון מוילנא)

הרוצה להתעשר, יתן מעשרותיו בעין יפה, ולא יאמר: יש לי אלף, איך אתן מתוכם מאה למעשר? אלא יתנם, כי השי"ת נאמן לשלם לו כל מה שיתן ויכפיל שכרו. והוא אמת גם על פי הניסיון.

(רבנו יונה גירונדי / פירוש למסכת אבות)

"כבד את ד' מהונך, וימלאו אסמך שובע, מוסר ד' בני אל תמאס... כי את אשר יאהב ד' יוכיח" (משלי ג, ט-י)

נתינת צדקה היא הסגולה הגדולה לעשירות. אולם עם זאת: "אם יראה בעל הצדקות שאינו מצליח בעושר או באים עליו ייסורים, יחזק ויאמץ בביטחון ואל ימאס מוסר ד'."

וידע כי הוא לטובתו יותר מגמול ההצלחה והעושר, כי רצה ד' לזכותו ולנקותו מכל אשמה ועוון ולהגדיר שכרו בעולם הגמול. כי שלוות עולם הזה במה נחשבת? הרי ימי האדם כצל עובר וסופו כלא היה!"

(רבנו יונה גירונדי / פירוש למסכת אבות, מובא ב"נפלאותיו לבני אדם")

"וכל מבין דרכי התורה ומשיג לדעת אפילו מעט בחין ערכה ידע בבירור, כי המפזר מממונו אל הצריכים נוסף עוד, [מוסיפים לו עוד ממון], וחושך מיושר אך למחסור, כי השם יזין את האדם לפי מעשיו ויעניקהו מברכתו כפי התקרבו אליה.

ומידת הכילות [הקמצנות] מחיצה של ברזל בינו ובין הברכה, והנדיבות חלק מחלקי הברכה ונמצא המתנהג בו שהוא בתוכה, ישמע חכם ויוסף לקח."

(ספר החינוך, מצווה תפ)

פקדון והלוואה

"מלוה ד' חונן דל וגמולו ישלם לו" (משלי יט, יז)

"מי שיחון הדלים - ד' ילווהו, כי העושר בידי אדם הוא פקדון והלוואה, וגמולו שיחון אותו השם כשחנן הדל."

(אבן עזרא)

כל מה שנותן ד' לאחד יותר מחברו הוא כדי שירחם על חברו ויהנה מנכסיו, וכאשר אדם נותן ממנו לעניים כראוי לו, מגביר עליו את מידת החסד, וישפיע לו ד' מחסדו ומטובו עד בלי די, שעיקר מידת החסד שמשפיע הבורא יתברך באה בעקבות החסד שעושה האדם.

ואם ח"ו לא יעשה חסד עם ממונו, מגביר עליו את מידת הדין, ואין ד' משפיע עליו מטובו, וח"ו תגרום לו שיתרושש.

(הגאון מוילנא / פירוש על מגילת רות, מובא בשלמי שמחה עמ' רנב)

המחשבה המקובלת בעולם, שהממון שיש לאדם הוא רכושו הבלעדי, וזכותו לעשות בו כטוב בעיניו. כדי לקיים את מצוות הצדקה כראוי ובשלמות, נצרך האדם לדרגה גבוהה באמונה, לדעת ולהאמין בבירור שהכסף שיש לו נוסף על מה שנדרש לו לספק את צרכי פרנסתו, איננו שלו, אלא הקב"ה הפקידו בידי כדי לפרנס בו את אחיו. ובנוסף לכך עליו לבטוח בד' שמנתינת הצדקה לא ייזק כלל.

(הרב דוב יפה / שלמי שמחה)